

Advies- en ingenieursbureaus

ALGEMENE VOORWAARDEN
voor diensten van
Advies- en ingenieursbureaus

VOORWOORD

ORI en haar leden (Organisatie van Advies- en Ingenieursbureaus), hebben in 2015 het initiatief genomen om samen te werken met als doel één gemeenschappelijk document uit te werken waarin de een leidraad voor het aanbesteden door overheden en de algemene voorwaarden met betrekking tot de prestaties van de advies- en ingenieursbureaus zijn opgenomen.

Met respect voor de contractuele vrijheid van alle partijen worden in de algemene voorwaarden op evenwichtige wijze de rechten en plichten van de betrokken partijen beschreven.

Het is aanbevolen dat de advies- en ingenieursbureaus in hun contractuele betrekkingen met opdrachtgevers naar deze algemene voorwaarden verwijzen; voornoemde voorwaarden kunnen worden geraadpleegd en men kan ze downloaden op de websites van ORI.

Gebruikte bronnen:

FIDIC Contracts

RIBA Plan of Work 2013

ORI VZW

Kolonel Bourgstraat, 105 - 1030 BRUSSEL

T : +32 (0)2/706.05.70 – F :+32 (0)2/706.05.79

E : info@ori.be – Website: www.ori.be

1. DEFINITIES

Aannemer:	elkeen – natuurlijke of rechtspersoon - die met de materiële uitvoering van het project belast is.
Aanvaarding:	elke aanvaarding, hetzij schriftelijk of mondeling, door de opdrachtgever binnen de geldigheidsduur van de offerte, eventueel na onderhandelingen over en/of wijzigingen aan de offerte.
Advies- en ingenieursbureau:	een rechtspersoon wiens beroepsactiviteit bestaat uit een geheel van intellectuele prestaties met het doel het project uit te werken in al zijn vormen en keuzen, zijn ontwerp, zijn technische realisatie en zijn beheer.
Algemene voorwaarden:	de onderhavige voorwaarden.
Aangetekend schrijven:	een ter post aangetekend schrijven. Daar waar een aangetekend schrijven wordt voorgeschreven, gaat het niet alleen om een bewijs- maar tevens om een geldigheidsvereiste. Indien deze vereiste niet wordt nageleefd, zal de verrichte handeling nietig zijn, alsof ze nooit gesteld werd. Indien er een aangetekend schrijven voorzien werd voor het berekenen van de termijnen, geldt uitsluitend de postdatum van het afgiftebewijs van de aangetekende zending. Een aangetekend schrijven wordt geacht door de geadresseerde ontvangen te zijn uiterlijk op de derde werkdag na de postdatum van de aangetekende zending.
Bijzondere voorwaarden:	voorwaarden die afwijkingen of aanvullingen inhouden op de algemene voorwaarden en die partijen overeenkomen in het contract voor de desbetreffende opdracht.
Contract:	het document of de overeenkomst tussen de opdrachtgever en het advies- en ingenieursbureau waarin de studie en de diensten van dit laatste zijn beschreven evenals de voorwaarden verbonden aan de uitvoering van de opdracht. Bij afwezigheid van een afzonderlijk document vormen de prijsaanvraag, de algemene voorwaarden, de offerte en de aanvaarding samen het contract.
Dagen, weken en maanden:	alle termijnen zijn te rekenen in kalenderdagen dagen.
Ereloon:	de vergoeding die het advies- en ingenieursbureau is overeengekomen met de opdrachtgever voor het leveren van de overeengekomen prestaties.
Geldigheidsduur offerte:	termijn gedurende dewelke het advies- en ingenieursbureau gebonden is aan de offerte die door het bureau aan de opdrachtgever werd overgemaakt, zonder dat hieraan wijzigingen en/of aanvullingen kunnen worden aangebracht.
Index:	de index van de conventionele lonen zoals driemaandelijks bekendgemaakt door de Federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg ¹ .
Informatie:	alle inlichtingen, plannen en gegevens betreffende de opdracht, die de opdrachtgever aan het advies- en ingenieursbureau verstrekt, evenals alle inlichtingen, plannen en gegevens die een normaal zorgvuldige opdrachtgever in soortgelijke omstandigheden aan het advies- en ingenieursbureau zou verstrekken.
Kostprijs der werken:	is de totale investeringskost die de opdrachtgever dient te betalen bij de realisatie van het project. Deze kost omvat de waarde van de handenarbeid, de materialen en het materieel, de algemene kosten en de winst van de aannemer, met uitsluiting van:

¹ index wordt gepubliceerd op de website het FOD werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg: [Startpagina](#) > [Statistieken](#) > [Conventionele lonen en arbeidsduur](#) > [Indexcijfer van de conventionele lonen](#).

- de aankoopkosten van het terrein;
- eventuele sanerings- en stortkosten tenzij deze het voorwerp hebben uitgemaakt van de studie;
- het ereloon van het advies- en ingenieursbureau en andere mogelijke tussenkomende dienstverlenende partijen;
- de financierings- en verzekeringskosten;
- de BTW.

Indien de opdracht slechts betrekking heeft op een gedeelte van het project, kan de opdrachtgever deze kostprijs der werken niet opdelen en kan hij bepaalde kosten niet uitsluitend toewijzen aan andere delen van het project.

Lastenboek:	nauwkeurige en voldoende gedetailleerde beschrijving van het project op basis waarvan de aannemer of leverancier een offerte kan opstellen. Het lastenboek bestaat uit drie delen: een administratief gedeelte, een technisch gedeelte en een inschrijvingsformulier, al dan niet aangevuld met een meetstaat waarin op gedetailleerde wijze de prijsopbouw wordt weergegeven.
Loten:	verschillende onderdelen waarin een studieopdracht van een advies- en ingenieursbureau wordt opgedeeld en waarvoor een afzonderlijk lastenboek moet worden opgemaakt voor de aanstelling van een aannemer voor de uitvoering van een bepaald werk. Het advies- en ingenieursbureau, belast met de opvolging der werken van de door het bureau bestudeerde werken, heeft dan de coördinatietaak over de uitvoering van deze verschillende aannemingen (loten).
Offerte:	een document uitgaande van het advies- en ingenieursbureau houdende een antwoord op de prijsaanvraag van de opdrachtgever samen met een berekening van de prijs voor de gevraagde diensten en eventuele bijzondere voorwaarden.
Opdracht:	het geheel van de overeengekomen prestaties zoals bepaald in het contract tussen de partijen.
Opdrachtgever:	de partij, die in het kader van een tussen haar en het advies- en ingenieursbureau gesloten contract, aan het advies- en ingenieursbureau opdracht geeft tot het uitvoeren van studies en diensten.
Overmacht:	elke onvoorziene gebeurtenis die de uitvoering van het contract (tijdelijk) gedeeltelijk of volledig onmogelijk maakt en die niet toerekenbaar is aan de partij die zich op de overmacht beroept.
Prijsaanvraag:	elke van de opdrachtgever uitgaande aanvraag, hetzij mondeling of schriftelijk, houdende de omschrijving van de gevraagde diensten en/of het verzoek tot het indienen van een offerte.
Project:	het (bouw)werk of object waarvoor het advies- en ingenieursbureau de opdracht uitvoert.
Schade:	elk verlies dat een partij lijdt met uitsluiting van gebruiksderiving, winstderving, inkomensverlies of derving van intresten, productieverlies of enige andere indirecte schade of gevolgschade.
Vertrouwelijke informatie:	gegevens met betrekking tot de werking, samenstelling, enz. van partijen of met betrekking tot de studieopdracht of het voorwerp ervan voor zover deze informatie niet algemeen of publiek gekend is.
Volledige opdracht:	opdracht waarbij het advies- en ingenieursbureau wordt belast met zowel het ontwerp als de opvolging der werken.
Waarborgperiode:	de periode tussen de voorlopige en de definitieve oplevering dienstig voor het uitvoeren van eventuele contractueel voorziene proeven en

testen, het regelen van installaties en het vaststellen van mogelijke verborgen gebreken.

2. CONTRACTUELE DOCUMENTEN

2.1 In voege treden of van kracht worden van het contract

Het contract treedt in voege of wordt van kracht door:

- ◆ *ofwel de ondertekening van een contract tussen partijen;*
- ◆ *ofwel de aanvaarding van de offerte van het advies- en ingenieursbureau door de opdrachtgever.*

Indien de aanvaarding van de offerte mondeling is gebeurd, daar het contract tussen partijen nog niet getekend of ontvangen is, doch het advies- en ingenieursbureau op verzoek van de opdrachtgever reeds met de uitvoering van de opdracht is gestart, wordt het contract geacht te zijn tot stand gekomen onder toepassing van de onderhavige algemene voorwaarden.

2.2. Hiërarchie van normen en documenten

In de verhouding tussen de opdrachtgever en het advies- en ingenieursbureau geldt volgende hiërarchie van normen en documenten:

- ◆ *de dwingende wetgeving;*
- ◆ *de bijzondere voorwaarden zoals opgenomen in het contract en in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving;*
- ◆ *de bijzondere voorwaarden zoals blijkt uit de aanvaarding en in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving of het contract;*
- ◆ *de bijzondere voorwaarden zoals opgenomen in de offerte en in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving, het contract of de aanvaarding;*
- ◆ *de bijzondere voorwaarden zoals opgenomen in de prijsaanvraag en in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving, het contract, de aanvaarding of de offerte;*
- ◆ *de onderhavige algemene voorwaarden in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving, het contract, de aanvaarding, de offerte of de prijsaanvraag;*
- ◆ *de algemene voorwaarden van de opdrachtgever in zoverre zij niet strijdig zijn met de dwingende wetgeving, het contract, de aanvaarding, de offerte, de prijsaanvraag of de onderhavige algemene voorwaarden;*
- ◆ *de aanvullende wetgeving, in zoverre daarvan in het contract, de aanvaarding, de offerte, de prijsaanvraag, de onderhavige algemene voorwaarden of de algemene voorwaarden van de opdrachtgever niet wordt afgeweken.*

2.3 Geldigheidsduur offerte

Behoudens andersluidende bepaling in de prijsaanvraag of in de offerte bedraagt de geldigheidsduur van de offerte {60} dagen, ingaand de dag na de zitting voor de opening van de offertes of de dag zoals vermeld in de prijsaanvraag voor het indienen van de offerte. Bij gebreke van een zitting of een vermelding in de prijsaanvraag begint de termijn te lopen de dag na indiening van de offerte.

2.4 Taal

Alle documenten met inbegrip van alle teksten, opschriften, enz. worden opgemaakt in de taal of in één van de talen van het taalgebied waarin het project wordt uitgevoerd. Officiële bescheiden en documenten van derde partijen (bijv. technische fiches) worden overhandigd in de taal waarin zij werden opgemaakt. Elk verzoek tot vertaling dient uitdrukkelijk te worden gesteld en de hieraan verbonden kosten zijn ten laste van de opdrachtgever.

3. RECHTEN EN PLICHTEN VAN HET ADVIES- EN INGENIEURSBUREAU

3.1 Omvang van de dienstverlening

De dienstverlening omvat uitsluitend de prestaties² zoals bepaald in het contract en, in voorkomend geval, de uitdrukkelijke tussen partijen overeengekomen wijzigingen en addenda van latere datum.

3.2 Aard van de dienstverlening

De opdracht van het advies- en ingenieursbureau houdt een middelenverbintenis (inspanningsverbintenis) in. Door het aanvaarden van de opdracht verbindt het advies- en ingenieursbureau zich ertoe de opdracht naar best vermogen en inzicht uit te voeren en te streven naar een voor de opdrachtgever bruikbaar resultaat. Deze verplichtingen van het advies- en ingenieursbureau kunnen niet als resultaatsverbintenis noch als een garantie worden beschouwd. De dienstverlening is van technische aard. Het advies- en ingenieursbureau is niet de juridische raadgever van de opdrachtgever, noch de wettelijke vertegenwoordiger van de opdrachtgever op de werf.

3.3 Onafhankelijkheid

Het ereloon dat het advies- en ingenieursbureau van de opdrachtgever ontvangt, is de enige vergoeding voor het leveren van de overeengekomen prestaties. Het advies- en ingenieursbureau zal alles vermijden wat zijn onafhankelijkheid kan schaden. Het staat onafhankelijk ten opzichte van aannemers, leveranciers of andere dienstverleners betrokken in het project. Het advies- en ingenieursbureau zal de opdrachtgever onmiddellijk inlichten als er een belangenvermenging zou kunnen ontstaan.

3.4 Beschikbare middelen

Het advies- en ingenieursbureau zal voldoende middelen aanwenden opdat de opdracht naar behoren wordt uitgevoerd, in overeenstemming met de tussen partijen overeengekomen voorwaarden en eventuele termijnen.

Zolang het contract niet tot stand is gekomen, behoudt het advies- en ingenieursbureau evenwel het recht zijn in de offerte opgegeven (personeels)capaciteit voor andere projecten of opdrachtgevers in te zetten.

3.5 Documenten

De documenten (plannen, tekeningen, verslagen, rapporten, enz.) zullen in de volgende aantallen worden aangeleverd door het advies- en ingenieursbureau aan de opdrachtgever:

- ◆ 1 exemplaar van het aanbestedingsdossier;
- ◆ 1 exemplaar van de andere documenten;
- ◆ digitaal: één versie in dwg-, pdf-formaat of enig ander formaat, die opdrachtgever en Advies en Ingenieursbureau overeenkomen.

De documenten die vereist zijn voor het samenstellen van het dossier voor vergunningsaanvragen of andere toelatingen bij publieke of semipublieke overheden (stedenbouwkundige vergunning, milieuvergunning, enz.) worden daarenboven afgeleverd in het officiële aantal exemplaren vereist voor dergelijke vergunningsaanvragen of toelatingen, vermeerderd met 1 exemplaar voor de opdrachtgever.

3.6 Normen

Het advies- en ingenieursbureau zal zijn prestaties uitvoeren volgens de normen uitgegeven door het Bureau voor Normalisatie zoals die gelden bij het afsluiten van het contract.

² Zie ook brochure "Omvang van diensten" zoals uitgegeven door ORI.

TERMIJNEN

4.1. Aanvang van de prestaties

Het advies- en ingenieursbureau zal zijn prestaties aanvangen binnen de vijftien (15) dagen na de totstandkoming van het contract of van het bevel van aanvang, indien dit de 15 dagen na de totstandkoming van het contract overschrijdt.

4.2 Termijnen

De uitvoeringstermijnen of andere termijnen voorzien in de offerte worden slechts benaderend opgegeven en kunnen, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen, geen aanleiding geven tot schadevergoeding of annulering van het contract.

4.3 Boetes

Indien partijen de strikte naleving van termijnen uitdrukkelijk overeenkomen en een boete verbinden aan het laattijdig leveren van prestaties door het advies- en ingenieursbureau, is het totaal van deze contractueel voorziene boetes beperkt tot 5 % van het overeengekomen ereloon voor de betreffende opdracht.

4.4 Einde van de prestaties

De dienstverlening zal worden geacht beëindigd te zijn bij de goedkeuring door de opdrachtgever van de laatste contractueel voorziene prestatie, deel uitmakend van de opdracht.

Indien de opdracht bestaat uit verschillende loten, zal elk lot inzake beëindiging van de prestaties beschouwd worden als een verschillende opdracht.

Indien de dienstverlening eveneens de opvolging van de uitvoering van werken inhoudt, zal de dienstverlening geacht worden beëindigd te zijn op het ogenblik van het eerst voorkomende van onderstaande gevallen:

- ◆ het einde van de bestudeerde en/of gecontroleerde werken, die voorwerp zijn van de studieopdracht;
- ◆ de dag voorzien in het lastenboek voor het beëindigen van de uitvoering van de werken + de toegestane termijnsverlengingen ten gevolge van vertragingen veroorzaakt door het advies en ingenieursbureau; prestaties na deze beëindiging zullen het voorwerp uitmaken van een verrekening.
- ◆ de voorlopige oplevering van de tot de opdracht behorende werken.

4.5 Waarborgperiode

Behoudens voor de opvolging van in het lastenboek uitdrukkelijk voorziene prestaties van de aannemer tijdens de waarborgperiode en voor uitgestelde werken zullen de prestaties van het advies- en ingenieursbureau die tijdens de waarborgperiode op afroep van de opdrachtgever worden geleverd, vergoed worden tegen uurtarieven in overeenstemming met de bestede tijd. Indien er geen uurtarieven voorzien zijn in de bijzondere voorwaarden zullen partijen deze overeenkomen bij de aanvang der prestaties.

Een dergelijke vergoeding is niet verschuldigd indien komt vast te staan dat deze prestaties uitsluitend een gevolg zijn van fouten in de studie van het advies- en ingenieursbureau.

4. RECHTEN EN Plichten VAN DE OPDRACHTGEVER

5.1 Informatie

De opdrachtgever zal het advies- en ingenieursbureau voorafgaand aan de uitvoering van de opdracht alle informatie overmaken welke nodig is voor een goede uitvoering van de opdracht en/of om deze te vergemakkelijken.

Het advies- en ingenieursbureau gaat ervan uit dat de door de opdrachtgever verstrekte informatie volledig, juist en betrouwbaar is, ook als de opdrachtgever deze informatie van of via derden verkreeg of verstrekte. De opdrachtgever blijft als enige verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de informatie, zelfs als het advies- en ingenieursbureau deze informatie heeft nagekeken.

Alle kosten die het gevolg zijn van laattijdige, gebrekkige of onvolledige informatie vanwege de opdrachtgever, met inbegrip van eventueel aan het advies- en ingenieursbureau opgelegde schade- en andere vergoedingen, zijn steeds ten laste van de opdrachtgever die het advies- en ingenieursbureau hiervoor integraal zal vrijwaren.

De eventuele specifieke interne technische bedrijfsnormen en projectprocedures van de opdrachtgever zullen slechts van toepassing zijn in zoverre deze voorafgaand aan de totstandkoming van het contract ter beschikking van het advies- en ingenieursbureau werden gesteld en geen onaanvaardbare verzwaring van de overeengekomen prestaties inhouden.

5.2 Goedkeuring van de prestaties

Behoudens schriftelijke weigering met gegronde verantwoording van de afwijzing binnen een termijn van één {1} maand, worden de prestaties geacht door de opdrachtgever aanvaard te zijn. De termijn van één {1} maand wordt gerekend na ontvangst van de documenten van de studie of onderdelen ervan.

Indien de opdrachtgever de studie of onderdelen ervan gemotiveerd afwijst, zal het advies- en ingenieursbureau, in de mate dat de afwijzing op redelijke gronden stoelt, de door de opdrachtgever noodzakelijk geachte verbeteringen en/of aanvullingen aanbrengen en deze opnieuw ter goedkeuring indienen.

In het geval van een ongemotiveerde, onterechte of hernieuwde afwijzing van de studie heeft het advies- en ingenieursbureau de volgende keuze:

- ◆ *Gemotiveerd schriftelijk vaststellen dat de (hernieuwde) afwijzing niet op redelijke gronden is gebeurd, de studie handhaven en overgaan tot de volgende fase van de studie;*
- ◆ *Gemotiveerd schriftelijk vaststellen dat de afwijzing niet op redelijke gronden is gebeurd, de studie handhaven, en de studieopdracht als beëindigd beschouwen in overeenstemming met het betreffende artikel 11.*

Van zodra de termijn van één {1} maand voor het formuleren van opmerkingen door de opdrachtgever verstreken is of van zodra het advies- en ingenieursbureau vaststelt dat de afwijzing van de studie niet op redelijke gronden is gebeurd en derhalve zijn studie handhaaft, is het advies- en ingenieursbureau gerechtigd de corresponderende factuur van zijn ereloon in te dienen.

Aanpassingen aan de studie of aan onderdelen/fasen/loten ervan na goedkeuring van voornoemde studie of onderdelen/fasen/loten, of prestaties die, om welke reden dan ook, nog moeten worden geleverd na goedkeuring van de studie of van onderdelen/fasen/loten ervan, zullen worden beschouwd als een wijziging van reeds uitgevoerde prestaties en zullen conform de onderhavige algemene voorwaarden recht geven op een bijkomende vergoeding en termijnverlenging.

5. AANSPRAKELIJKHEID

6.1 Algemeen

Het advies- en ingenieursbureau draagt de volledige verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de door het bureau te presteren diensten en is aansprakelijk voor vergissingen, nalatigheden of fouten door het bureau begaan. Binnen de perken zoals bepaald in het contract en de wetgeving van dwingende aard, zal het bureau de schade vergoeden die door zijn vergissing, nalatigheid of fout werd toegebracht aan de opdrachtgever of aan derden.

In geen geval zal de opdrachtgever recht hebben op andere schadevergoedingen dan voorzien in het contract.

6.2 Beperking in tijd

Het advies- en ingenieursbureau zal de opdrachtgever vergoeden en vrijwaren voor alle schade toe te schrijven aan onzorgvuldig en/of foutief leveren van zijn prestaties, nadat het door de opdrachtgever per aangetekend schrijven in gebreke gesteld en aangemaand is om de tekortkoming binnen een redelijke termijn te herstellen of de geleden schade te vergoeden.

De opdrachtgever zal deze schriftelijke ingebrekestelling moeten doen binnen de volgende termijnen:

- ◆ voor fouten en tekortkomingen die vastgesteld worden bij het indienen van documenten ter goedkeuring: één {1} maand na indiening van deze documenten;
- ◆ voor fouten en tekortkomingen die niet konden worden vastgesteld bij het indienen van documenten ter goedkeuring, binnen de kortste van de volgende termijnen:
 - (i) vijftien één {1} maand na vaststelling van de fout of tekortkoming of nadat de opdrachtgever deze redelijkerwijs had kunnen vaststellen;
 - (ii) zes {6} maanden na het einde van de prestaties of het einde van het contract.

6.3 Maximale vergoeding

Nadat het advies- en ingenieursbureau door de opdrachtgever in gebreke is gesteld, zal het advies- en ingenieursbureau:

- ◆ de diensten waarvan komt vast te staan dat ze gebrekkig zijn, aanvullen, aanpassen of opnieuw leveren teneinde ze in overeenstemming te brengen met de contractueel overeengekomen eisen, standaards van goed vakmanschap en/of regels van de kunst zonder dat de aldus opgelopen kosten voor het advies- en ingenieursbureau meer zullen kunnen bedragen dan het oorspronkelijk overeengekomen ereloon voor deze prestaties; ofwel
- ◆ de door de gebrekkige diensten rechtstreeks veroorzaakte schade betalen. De vergoeding voor de aldus geleden schade omvat enkel de meerkosten die de opdrachtgever dient te dragen en hierin zijn nooit begrepen de kosten die in de bouwsom, koopsom of aanlegkosten van het werk zouden zijn begrepen als de opdracht van bij de aanvang af goed was uitgevoerd.

De totale maximale tussenkomst van het advies- en ingenieursbureau ten gevolge van het onzorgvuldig en/of foutief leveren van zijn prestaties wordt bepaald in functie van vorige alinea's en wordt beperkt tot het bedrag van het totale ereloon, zoals overeengekomen in het contract en eventuele wijzigingen en/of aanvullingen van latere datum.

De totale maximale schadevergoeding zal niet groter zijn dan het maximaal verzekerd bedrag, volgens de verzekering BA afgesloten door het advies en ingenieursbureau voor de opdracht.

6.4 Tienjarige aansprakelijkheid

In overeenstemming met artikels 1792 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek is het advies- en ingenieursbureau gedurende tien jaar (vanaf de voorlopige oplevering van de werken) aansprakelijk voor gebreken die de stabiliteit in het gedrang brengen van het (bouw)werk waarvoor het de studie heeft gemaakt en die een gevolg zijn van een grove onzorgvuldigheid

van het advies- en ingenieursbureau. Enkel in de mate dat zijn tienjarige aansprakelijkheid komt vast te staan, zal het de overeenstemmende schade vergoeden.

Nadat de termijn van 10 jaar zoals voorzien in deze wetsartikels is verstreken, is elke vordering in aansprakelijkheid t.o.v. het advies- en ingenieursbureau verjaard. Deze tienjarige aansprakelijkheid gaat in vanaf de voorlopige oplevering van het project, het lot of de fase, indien het project in loten of fasen werd verdeeld.

6. VERZEKERINGEN

7.1 Verzekeringen van het advies- en ingenieursbureau

Het advies- en ingenieursbureau zal zich verzekeren voor:

6.1.1 Wettelijke verzekeringen

Verzekeringspolissen die door de Belgische wetgeving worden opgelegd, met name:

- ◆ een verzekeringspolis “Arbeidsongevallen” conform de Belgische wetgeving tegen werkongevallen en ongevallen op de weg van en naar het werk voor zijn personeelsleden.
- ◆ een verzekeringspolis “Burgerlijke Aansprakelijkheid Auto” die alle ingeschreven voertuigen dekt die toegang verkrijgen tot de terreinen van de opdrachtgever.

6.1.2 Burgerlijke aansprakelijkheid uitbating/professionele aansprakelijkheid

Een verzekeringspolis “Burgerlijke Aansprakelijkheid Uitbating/professionele aansprakelijkheid”, welke de geldelijke gevolgen verzekert van de contractuele aansprakelijkheid van het advies- en ingenieursbureau, evenals de buitencontractuele aansprakelijkheid die het gevolg is van de contractuele aansprakelijkheid. De minimale dekking per schadegeval bedraagt:

- 1.000.000 euro voor de schade voortvloeiend uit lichamelijke letsels;
- 500.000 euro voor het totaal van de materiële en immateriële schade;
- 10.000 euro voor de voorwerpen die aan het advies- en ingenieursbureau zijn toevertrouwd.

6.2 Attesten

Op verzoek van de opdrachtgever zal het advies- en ingenieursbureau binnen de dertig {30} dagen een verzekeringsattest voorleggen van voormelde verzekeringspolissen.

6.3 Verzekeringen van de opdrachtgever

De opdrachtgever kan de bouw van het project laten verzekeren door een verzekering Alle bouwplaatsrisico's. In een dergelijke verzekering zal het advies- en ingenieursbureau als ontwerper verzekerd worden.

Daarnaast kan de opdrachtgever een *controleverzekering* afsluiten.

Vóór de aanvang der bouwwerken dient de opdrachtgever alleszins het nodige te doen opdat de risico's van brand en aanverwante gevaren, ontploffingen, storm, hagel, sneeuw- of ijsdruk, waterschade, glasbreuk, enz. evenals natuurrampen in voldoende mate verzekerd zijn.

De opdrachtgever stelt het advies- en ingenieursbureau in kennis van zijn voornemen om dergelijke verzekeringen af te sluiten en/of deze verplichtingen op te leggen aan de aannemer in het lastenboek.

De kosten verbonden aan deze verzekeringen zijn ten laste van de opdrachtgever.

7. FINANCIËLE BEPALINGEN

7.1 Ereloon

7.1.1 Algemeen

De vergoeding van de prestaties van het advies- en ingenieursbureau kan op verschillende wijzen worden berekend, afhankelijk van de aard en voorwaarden van de opdracht of de nauwkeurigheid waarmee de opdracht of een deel ervan kan worden omschreven, ...

Het overeengekomen ereloon is exclusief BTW en andere heffingen welke van overheidswege (kunnen) worden opgelegd. Het is exclusief terugbetaalde kosten zoals hierna bepaald.

Indien na de totstandkoming van het contract en voordat de opdracht geheel is uitgevoerd, de berekeningsbasis (voor erelonen berekend als % op de uitvoeringssom van de werken) abnormaal wijzigen, of de kosten voor het advies en ingenieursbureau abnormaal wijzigen of de uitvoeringstermijn van de opdracht door toedoen van de opdrachtgever of derden wordt verlengd, waardoor de rendabiliteit van de opdracht in het gedrang wordt gebracht, zal het advies en ingenieursbureau recht hebben op een herziening van overeengekomen ereloon of tarief.

Indien op verzoek van de opdrachtgever, na contractsluiting of aanneming de realisatie van het project of de opdracht wordt opgesplitst in verschillende aannemingen (loten) of niet-openvolgende fasen, heeft het advies en ingenieursbureau recht op een bijkomende vergoeding, die als volgt wordt berekend:

- indien er meer dan 3 verschillende aannemingen (loten) zijn, wordt het aldus berekende ereloon verhoogd met 2 % op de bouwkost van het bijkomend lot per bijkomend lastenboek;
- in het geval van een gefaseerde uitvoering wordt het berekende ereloon verhoogd met 10 % per fase.

7.1.2 Vergoeding op basis van percentage

Volgens deze methode wordt het ereloon of een deel ervan berekend volgens een percentage van de kostprijs der werken, hetzij op basis van de definitieve totale kostprijs bij de realisatie van het project of op basis van de geraamde kostprijs bij niet-uitvoering van de bestudeerde werken.

7.1.3 Vergoeding volgens bestede tijd

In het kader van deze methode wordt de vergoeding voor de prestaties bepaald op basis van de bestede tijd volgens de volgende formule:

$$P = \sum (N \times T)$$

waarin:

P = de vergoeding waarop het advies- en ingenieursbureau recht heeft

T = het uurtarief voor een bepaalde functie of functiecategorie

N = het aantal uren tijdens dewelke de dienstverlener per functie of functiecategorie optrad ter vervulling van de opdracht

De bestede tijd omvat, behalve de tijd nodig voor de uitvoering van de eigenlijke opdracht:

- ◆ *de tijd nodig voor de voorbereidende werkzaamheden;*
- ◆ *de tijd nodig voor reizen, verplaatsingen heen en terug van het kantoor van de dienstverlener tot de plaats van uitvoering van de opdracht;*
- ◆ *de tijd nodig voor het opstellen van rapporten en documenten met betrekking tot de opdracht;*
- ◆ *de tijd nodig voor deelname aan vergaderingen verbonden aan de opdracht.*

Indien bepaalde prestaties buiten de kantooruren dienen geleverd te worden, heeft het advies- en ingenieursbureau het recht zijn tarieven aan te passen met de gebruikelijke verhogingen.

7.1.4 Vergoeding tegen een forfaitair bedrag

Het forfaitair ereloon omvat alle voorzienbare prestaties. De methode van een forfaitaire prijs kan enkel worden gebruikt wanneer de aard en de precieze omschrijving van de opdracht, aangeleverd door de opdrachtgever, het advies- en ingenieursbureau in staat stellen om de aard, de risico's en de omvang van de prestaties en de daaraan verbonden kosten nauwkeurig in te schatten.

Het forfaitair ereloon omvat niet de terugbetaling van de in art. 7.2 vermelde terugbetaalde kosten.

7.1.5 Bonusbedrag

De mate waarin het advies en ingenieursbureau heeft bijgedragen tot het overschrijden van de doelstellingen en de kritische succesfactoren van het project, zoals beschreven in de offertevraag, de offerte, en/of het contract zal aanleiding geven tot een bonus in het voordeel van het advies en ingenieursbureau. De hoegrootheid en de berekeningwijze van deze bonus wordt in de technische bepalingen, de offertevraag, de offerte, of het contract duidelijk beschreven.

7.1.6 Het malusbedrag

De mate waarin het advies en ingenieursbureau te kort schiet in het bereiken van de doelstellingen en de kritische succesfactoren van het project, zoals beschreven in de offertevraag, de offerte of het contract zal aanleiding geven tot een malus in het nadeel van het advies en ingenieursbureau. De hoegrootheid en de berekeningwijze van deze malus wordt in de technische bepalingen, de offertevraag, de offerte, of het contract duidelijk beschreven.

7.2 Terugbetaalde kosten

Terugbetaalde kosten zijn deze die rechtstreeks verbonden zijn aan de uitvoering van de opdracht en die niet inbegrepen zijn in het ereloon. Zij worden gerekend tegen kostprijs, eventueel verhoogd met een percentage voor de coördinatie en de verantwoordelijkheid van de opdracht.³

De volgende niet-limitatief opgesomde kosten worden aanzien als terugbetaalde kosten:

- ◆ *Kosten verbonden met verblijf en verplaatsingen naar en in het buitenland, goedgekeurd door de opdrachtgever, inclusief kosten voor visa, transport, logement en maaltijden;*
- ◆ *post- en transportkosten buiten de Europese Unie;*
- ◆ *post- en transportkosten voor spoedzendingen en/of pakketten van grote omvang;*
- ◆ *vertaalkosten;*
- ◆ *niet uitdrukkelijk in het contract voorziene kosten voor reproductie;*
- ◆ *kosten voor publicaties en aankondigingen van opdrachten;*
- ◆ *studies en prestaties die door het advies- en ingenieursbureau met voorafgaand akkoord van de opdrachtgever worden toevertrouwd aan derden, zoals onder meer:*
 - *topografische opmetingen;*
 - *grondmechanische onderzoeken;*
 - *proeven in laboratoria;*
 - *maken van maquettes;*
 - *akoestische studies.*

7.3 Herziening van het ereloon en de kosten

Behoudens andersluidende herzieningsformules in het contract wordt het ereloon van het advies- en ingenieursbureau herzien in overeenstemming met de volgende bepalingen:

³ (zie ook brochure van ORI 'Omvang van de diensten')

7.3.1 Vergoeding op basis van percentage

Indien de kostprijs der werken die als basis voor het berekenen van het ereloon dient niet de prijsherziening van de werken bevat en voor zover de termijn tussen de ondertekening van het contract en de facturering 3 maand overschrijdt, wordt het ereloon van het advies- en ingenieursbureau herzien in overeenstemming met de volgende formule:

$$R = 0,2 + 0,8 \times sm/So$$

waarin:

R = de herzieningscoëfficiënt die toe te passen is op het basisbedrag van de gefactureerde ereloonsschijf.

sm = algemene index bediendensalarissen⁴ die overeenstemt met de maand van de facturering.

So = zelfde index van bediendensalarissen die overeenstemt met de maand voorafgaand aan de datum van het contract.

Indien de kostprijs der werken die als basis voor het berekenen van het ereloon dient wel de prijsherziening van de werken bevat, wordt verondersteld dat er geen bijkomende herziening van het ereloon dient te worden toegepast.

7.3.2 Vergoeding volgens bestede tijd

Eventuele uur- en/of andere tarieven voorzien in de bijzondere voorwaarden zijn geldig voor het kalenderjaar waarin het contract werd afgesloten en worden jaarlijks in januari herzien op basis van de herzieningsformule zoals bepaald in het vorige punt,

waarbij:

sm = algemene index bediendensalarissen die overeenstemt met de maand december voorafgaand aan de datum van facturering.

So = zelfde index van bediendensalarissen die overeenstemt met de maand december van het jaar voorafgaand aan de totstandkoming van het contract.

7.3.3 Vergoeding tegen een forfaitair bedrag

Het forfaitair ereloon of het forfaitair gedeelte ervan is vast en onveranderbaar gedurende de geldigheidsduur van de offerte en de eerste drie maanden van de opdracht voor zover de opdracht wordt toegewezen binnen de geldigheidsduur van de offerte. Nadien wordt dit forfaitair ereloon herzien in overeenstemming met de formule zoals hierboven bepaald,

waarbij:

sm = algemene index bediendensalarissen die overeenstemt met de maand van de factureringsdatum.

So = zelfde index van bediendensalarissen die overeenstemt met de maand voorafgaand aan de totstandkoming van het contract.

7.4 Betalingsvoorwaarden

7.4.1 Factureringsmodaliteiten

Tenzij het contract andere factureringsmodaliteiten voorziet, zal de facturering van het ereloon in afzonderlijke schijven gebeuren op basis van de afscheidbare onderdelen van de studie. Zijn er meerdere maanden vereist voor deze afscheidbare studieonderdelen of voor de opvolging van de uitvoering ervan, dan gebeurt de facturering van het ereloon in maandelijks schijven pro rata van de termijn van uitvoering van deze studieonderdelen.

⁴ index wordt gepubliceerd op de website het FOD werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg: [Startpagina](#) > [Statistieken](#) > [Conventionele lonen en arbeidsduur](#) > [Indexcijfer van de conventionele lonen](#).

Terugbetaalde kosten kunnen maandelijks gefactureerd worden.

De eerste betalingsschijf wordt vermeerderd met 10% van het totale ereloon (bij procentueel ereloon berekend op basis van het budget van de opdrachtgever). Van elke navolgende vordering wordt 10% van het vorderbare bedrag afgetrokken, tot de gefactureerde toeslag van 10% bij de eerste vorderingsstaat is verrekend.

7.4.2 Betalingsmodaliteiten

Indien het contract het indienen van een schuldvordering voorafgaand aan de facturering voorziet, Dan dient de opdrachtgever zijn gemotiveerde bemerkingen op de schuldvordering schriftelijk te formuleren uiterlijk binnen de 30 dagen na het indienen van de schuldvordering. Indien er geen bemerkingen zijn geformuleerd binnen deze termijn, is het advies- en ingenieursbureau gerechtigd de overeenstemmende factuur onmiddellijk over te maken aan de opdrachtgever voor betaling.

Indien de opdrachtgever binnen deze termijn voorbehoud maakt voor bepaalde aangerekende bedragen, zal het advies en ingenieursbureau een factuur opmaken voor het onbetwiste bedrag.

Het aldus verschuldigd bedrag wordt door de opdrachtgever voldaan zoals hierna beschreven.

Indien het advies en ingenieursbureau, in gevolge de expliciete of impliciete goedkeuring door de opdrachtgever van een factureerbaar bedrag, de factuur binnen de 5 dagen verstuurd, dan wordt het verschuldigd bedrag door de opdrachtgever voldaan binnen de 35 dagen na de vermelde expliciete of impliciete goedkeuring. Indien het advies en ingenieursbureau de factuur later verstuurd is zij steeds betaalbaar binnen de 30 dagen na factuurdatum.

Indien op de vervalddag niet betaald wordt, zullen op de openstaande bedragen van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling of enige vormvereiste verwijlrentesten verschuldigd zijn gelijk aan de wettelijke intrestvoet in overeenstemming met de wet op de bestrijding van betalingsachterstand van 2002, dit vanaf de vervalddatum tot op het ogenblik van volledige betaling.

Daarnaast zijn alle kosten van invordering, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke, ten laste van de opdrachtgever. De buitengerechtelijke invorderingskosten worden forfaitair vastgesteld op 10 % van de hoofdsom.

In geval van een gezamenlijk gegeven opdracht zijn de opdrachtgevers hoofdelijk verbonden tot betaling van het volledige factuurbedrag.

7.5 Munteenheid

Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen, worden betalingen uitsluitend in EUR uitgevoerd.

7.6 Borg

De opdrachtgever kan een borg eisen voor de goede uitvoering van de opdracht. Deze borg kan ten hoogste 5 % van het totale ereloon voor de betreffende opdracht bedragen. Deze borg kan tot stand komen door afhoudingen op de periodiek goedgekeurde bedragen of kan bij de aanvang van het project gesteld worden bij een erkende Belgische bank of borgstellingskas. Een combinatie van afhoudingen en borgstelling zijn niet toegestaan.

De borging of borgtocht wordt integraal vrijgegeven bij de voorlopige oplevering van de opdracht. Voor opdrachten die in loten of fasen worden uitgevoerd, wordt elke fase of lot als een aparte opdracht beschouwd.

8. WIJZIGING, SCHORSING VAN DE OPDRACHT

8.1 Schorsing

De opdrachtgever heeft het recht de uitvoering van de opdracht geheel of gedeeltelijk te schorsen door middel van een aangetekende brief gericht aan het advies- en ingenieursbureau.

Indien de opdrachtgever na meer dan 120 dagen schriftelijk verzoekt de opdracht te hervatten, heeft het advies- en ingenieursbureau de keuze:

- ◆ *het kan de opdracht hervatten mits een heropstartvergoeding;*
- ◆ *het kan, zonder daartoe enige motivering te moeten geven en zonder enige schadevergoeding aan de opdrachtgever verschuldigd te zijn, de hervatting weigeren en de (deel)opdracht als beëindigd beschouwen.*

Indien het advies- en ingenieursbureau voor de hervatting van de opdracht kiest, is de opdrachtgever een forfaitaire schadevergoeding verschuldigd van 5 % van het overeengekomen totale ereloon ter vergoeding van de organisatorische inspanningen die de opschorting het advies- en ingenieursbureau heeft gekost.

Naast deze forfaitaire schadevergoeding heeft het advies- en ingenieursbureau recht op de herziening van zijn erelonen aan de hand van de geldende marktprijzen en tussentijdse indexaanpassingen van bediendensalarissen.

Eventuele noodzakelijke aanpassingen aan reeds geleverde en goedgekeurde studies of onderdelen ervan of documenten zijn bijkomende prestaties. Ze worden beschouwd als een wijziging van reeds uitgevoerde prestaties en geven aldus recht op een bijkomende vergoeding en termijnverlenging.

Indien partijen geen overeenstemming bereiken over de herziening van de erelonen of het advies- en ingenieursbureau weigert de opdracht te hervatten, wordt de opdracht als beëindigd beschouwd in overeenstemming met het betreffende artikel hierna.

8.2 Wijzigingen

De opdrachtgever heeft het recht wijzigingen aan de opdracht of het project aan te brengen, bijkomende werkzaamheden op te leggen en/of een herziening van de reeds uitgevoerde werkzaamheden te vorderen.

Het advies- en ingenieursbureau zal elke vraag van de opdrachtgever tot wijziging, bijkomende werkzaamheden of herziening onderzoeken. Binnen redelijke termijnen zal een kostenraming van de prestaties en de invloed ervan op de overeengekomen uitvoeringstermijnen worden meegedeeld aan de opdrachtgever.

Indien de gevraagde wijziging en/of de uitbreiding van de opdracht niet wordt uitgevoerd, zullen de werkzaamheden verricht voor het begroten van de prestaties en de inschatting van de invloed van de gevraagde wijziging en/of uitbreiding op het tijdschema worden vergoed.

Alle prestaties die, om welke reden dan ook, het gevolg zijn van wijzigingen en/of uitbreidingen van de opdracht of het project - met inbegrip van het opstellen van aanvullende of gewijzigde plannen en documenten - dienen door de opdrachtgever te worden vergoed.

Prestaties ten gevolge van het in gebreke blijven van de aannemer, op welke wijze ook, worden beschouwd als bijkomend werk en geven eveneens recht op een vergoeding op basis van bestede tijd. Bijv. de prestaties die geleverd moeten worden door het advies- en ingenieursbureau bij faillissement van de aannemer of verbonden aan het nemen van maatregelen van ambtswege door de opdrachtgever, waaronder een eventuele heraanbesteding.

Het advies- en ingenieursbureau heeft het recht elke wijziging aan de opdracht die niet redelijk of billijk is of die prestaties of verantwoordelijkheden met zich mee zou brengen die professioneel niet aanvaardbaar zijn, te weigeren.

Het advies- en ingenieursbureau heeft het recht beperkte wijzigingen aan het project aan te brengen die noodzakelijk of nuttig zijn tijdens de studie of de uitvoering van de werken maar geen wezenlijke invloed hebben op de kostprijs van de werken. Wijzigingen met een prijsgevolg van meer dan 10 % worden aanzien als substantiële wijzigingen en behoeven steeds de voorafgaande toestemming van de opdrachtgever.

9. OVERMACHT

De partij die zich beroept op overmacht, dient dit onmiddellijk schriftelijk aan de andere partij te melden, tenzij overmacht zelf dit belet. Dergelijk bericht zal een korte beschrijving bevatten van de overmacht en een raming van de verwachte vertraging.

Indien de toestand van overmacht verdwijnt, zal de betreffende partij dit opnieuw schriftelijk aan de andere partij melden.

Indien een toestand van overmacht blijft aanhouden en dit gedurende een periode van meer dan 120 kalenderdagen na schriftelijke berichtgeving, hebben beide partijen het recht het contract te beëindigen. Het stopzetten van het contract door een partij zal gebeuren d.m.v. een schriftelijk bericht aan de andere partij. De effectieve einddatum van het contract is dertig {30} dagen na ontvangst van dit schriftelijk bericht, aangenomen dat de toestand van overmacht dan nog steeds bestaat.

10. VROEGTIJDIGE BEËINDIGING

10.1 Artikel 1794 van het Burgerlijk Wetboek

In toepassing van art. 1794 BW kan de opdrachtgever te allen tijde het contract beëindigen. Dergelijke beëindiging dient te gebeuren per aangetekend schrijven. In aanvulling bij art. 1794 BW wordt overeengekomen dat de vergoeding voor het gederfde ereloon forfaitair bepaald wordt op 30 % van het ontnomen gedeelte van het ereloon.

10.2 Ontbinding bij wanprestatie

De partijen hebben het recht de opdracht als ontbonden te beschouwen indien een der partijen een der bepalingen van het contract niet nakomt, mits naleving van de volgende voorwaarden:

- ◆ de partij die vaststelt dat de wederpartij bepaalde verbintenissen niet nakomt, dient de wederpartij per aangetekend schrijven in kennis te stellen. In dit aangetekend schrijven dienen de bepalingen van het contract die niet nageleefd worden, aangegeven te worden;
- ◆ binnen de dertig {30} dagen na ontvangst van dit aangetekend schrijven dient de wederpartij de vastgestelde inbreuk recht te zetten, of in voorkomend geval overmacht aan te tonen, en dit te melden per aangetekend schrijven aan de partij die de inbreuk heeft vastgesteld.

Indien de partij die de inbreuk heeft gepleegd:

- niet tijdig reageert,
 - of indien vastgesteld wordt dat het beweerde herstel van de inbreuk niet met de werkelijkheid overeenkomt,
 - of de beweerde overmachtsituatie eigenlijk geen overmacht is,
- heeft de partij die op de inbreuk heeft gewezen, het recht het contract met onmiddellijke ingang te beëindigen. Dit dient per aangetekend schrijven bevestigd te worden.

Indien het contract door een inbreuk vanwege het advies en ingenieursbureau wordt ontbonden, dient het advies- en ingenieursbureau de opdrachtgever te vergoeden voor de geleden schade veroorzaakt door de kosten verbonden aan het aanstellen van een ander advies en ingenieursbureau.

Indien het contract door een inbreuk vanwege de opdrachtgever wordt ontbonden, dient hij het advies- en ingenieursbureau te vergoeden voor alle geleverde prestaties en alle geleden schade met inbegrip van het gedeerde ereloon. Het gedeerde ereloon wordt, als component van de schade, forfaitair bepaald op 30 % van het omwille van de ontbinding ontnomen gedeelte van het ereloon.

10.3 Onvermogen - faillissement

Indien de opdrachtgever gedurende de uitvoering van de opdracht onvermogen wordt of in staat van faillissement wordt gesteld, kan het contract, met inbegrip van de eventuele lopende deelopdrachten, van rechtswege en zonder ingebrekestelling worden ontbonden door het advies- en ingenieursbureau, onverminderd het recht van deze partij om schadevergoeding te vragen. Het advies- en ingenieursbureau zal de vaststelling van de ontbinding van het contract aan de opdrachtgever meedelen per aangetekend schrijven.

11. INTELLECTUELE EIGENDOM

Het advies- en ingenieursbureau behoudt alle rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot alle intellectuele prestaties die het verricht, of de vruchten daarvan, ook al kwamen deze tot stand in het kader van de uitvoering van de opdracht of in opdracht van de opdrachtgever.

De opdrachtgever ziet ervan af producten zoals het ontwerp, computerprogramma's, rekennota's, werkwijzen, adviezen, (model)contracten en andere geestesproducten van het advies- en ingenieursbureau, al dan niet met inschakeling van derden te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren.

De opdrachtgever verkrijgt het eigendom van de resultaten van de studie en de documenten waarvoor ereloon is betaald. Hij heeft het recht deze documenten te vermenigvuldigen voor gebruik binnen zijn eigen organisatie, zover het kadert binnen het doel van de opdracht of het project.

Voorgaande is eveneens toepasselijk bij vroegtijdige beëindiging van het contract, om welke reden dan ook.

Het advies- en ingenieursbureau verkrijgt de toestemming van de opdrachtgever om de opdracht of het project als (project)referentie aan te halen, tekeningen, foto's en ander illustratiemateriaal aan te wenden als referentiemateriaal, mits vermelding van de naam van de opdrachtgever.

Het in hoofdlijnen vermelden van de verrichte werkzaamheden aan (potentiële) klanten van het advies- en ingenieursbureau wordt niet aanzien als een inbreuk op de geheimhoudingsverplichting.

Mits voorafgaande toestemming van de opdrachtgever heeft het advies- en ingenieursbureau het recht beschrijvende artikels met of zonder illustratie over de opdracht te publiceren. De opdrachtgever zal zijn toestemming hiertoe enkel op redelijke gronden kunnen weigeren.

12. DIVERSE BEPALINGEN

12.1 Geheimhouding

Tenzij enige wetsbepaling, enig voorschrift of enige andere (beroeps)regel hen daartoe verplicht, zijn zowel het advies- en ingenieursbureau als de opdrachtgever en de door hen ingezette medewerkers tot geheimhouding verplicht ten opzichte van derden ten aanzien van alle vertrouwelijke informatie die zij van elkaar ontvangen.

Behoudens schriftelijke toestemming van de betrokken partij is geen van beide partijen gerechtigd de vertrouwelijke informatie die zij verkrijgen aan te wenden voor een ander doel dan waarvoor zij werd verkregen. Het advies- en ingenieursbureau is gebonden door het beroepsgeheim. Het zal geen informatie of technische geheimen, en evenmin de resultaten van vertrouwelijke onderzoeken, proeven en navorsing, waarvan het voor de uitvoering van zijn opdracht op vertrouwelijke wijze kennis heeft verkregen, aan derden meedelen zonder de toelating van de opdrachtgever.

12.2 Overdracht

Het is de opdrachtgever niet toegestaan het contract over te dragen aan derden behoudens het voorafgaande uitdrukkelijke akkoord ter zake van het advies- en ingenieursbureau.

Het advies- en ingenieursbureau is gerechtigd voorwaarden te verbinden aan deze toestemming.

De opdrachtgever verbindt zich ertoe bij gehele of gedeeltelijke overdracht alle ter zake relevante (betalings- en andere) verplichtingen uit het contract aan de derde/overnemer op te leggen. De opdrachtgever blijft evenwel te allen tijde naast deze derde/overnemer aansprakelijk voor de naleving van de verplichtingen uit het contract, tenzij partijen expliciet anders overeenkomen.

12.3 Afstand van recht

Het niet onmiddellijk afdwingen van enig recht of enige bevoegdheid door een partij zal de rechten en bevoegdheden van deze partij niet aantasten of beperken. Afstand van recht van enige bepaling of voorwaarde in het contract zal uitsluitend van kracht zijn indien dit schriftelijk is gedaan.

12.4 Deelbaarheid

Indien een artikel van deze algemene voorwaarden en/of het contract geheel of gedeeltelijk nietig wordt verklaard, zal deze nietigheid de geldigheid van de andere bepalingen niet aantasten. Wanneer een dergelijk ongeldig artikel de aard zelf van het contract aantast, zal elk der partijen zich inspannen om onmiddellijk en te goeder trouw te onderhandelen over een geldig artikel ter vervanging van het nietige artikel.

12.5 Geschillenregeling

De partijen verbinden zich ertoe bij een geschil omtrent de interpretatie, de uitvoering van het contract of de dienstverlening alles in het werk te stellen en niets na te laten teneinde te streven naar een minnelijke regeling van dit geschil.

Elk geschil met betrekking tot de geldigheid, interpretatie of uitvoering van het contract en de daarmee samenhangende overeenkomsten waarover geen minnelijke regeling tussen partijen kan worden bereikt, zal worden beslecht door de rechtbanken van het arrondissement waarin het project zich in België bevindt.

Indien het project zich buiten België bevindt, zullen de rechtbanken van het gerechtelijk arrondissement van Brussel bevoegd zijn.

12.6 Toepasselijk recht

Enkel het Belgische recht is van toepassing.

Alle rechten m.b.t. het auteurschap behoren toe aan: ORI VZW
Kolonel Bourgstraat, 105 - 1030 BRUSSEL

e-mail: info@ori.be - Web: www.ori.be

Elk gebruik van onderhavig document geeft aanleiding tot het betalen van een vergoeding van € 20 aan ORI VZW